

Số: 140/BC-BVHXH

Hà Nội, ngày 09 tháng 12 năm 2024

BÁO CÁO THẨM TRA

Về chủ trương đầu tư dự án Tu bổ, tôn tạo và xây dựng hoàn thiện các hạng mục còn lại khu di tích Quốc gia đặc biệt Đền Hai Bà Trưng, huyện Mê Linh (giai đoạn 1)

(Ban Văn hóa - Xã hội trình HĐND Thành phố khóa XVI, kỳ họp thứ 20)

Kính gửi: Hội đồng Nhân dân thành phố Hà Nội

Thực hiện quy định của Luật Tổ chức Chính quyền địa phương và phân công của Thường trực HĐND Thành phố, Ban Văn hóa Xã hội đã chủ trì, phối hợp các Ban HĐND Thành phố tổ chức thẩm tra hồ sơ về chủ trương đầu tư dự án Tu bổ, tôn tạo và xây dựng hoàn thiện các hạng mục còn lại khu di tích Quốc gia đặc biệt Đền Hai Bà Trưng, huyện Mê Linh (giai đoạn 1) do UBND Thành phố trình HĐND Thành phố tại kỳ họp thứ 20. Trên cơ sở Tờ trình, hồ sơ kèm theo của UBND Thành phố, ý kiến thảo luận, thống nhất của tập thể thành viên Ban, Ban Văn hóa - Xã hội báo cáo HĐND Thành phố ý kiến thẩm tra như sau:

I. Về hồ sơ UBND Thành phố trình

1. Tờ trình số 505/TTr-UBND ngày 07/12/2024 của UBND Thành phố về chủ trương đầu tư dự án Tu bổ, tôn tạo và xây dựng hoàn thiện các hạng mục còn lại khu di tích Quốc gia đặc biệt Đền Hai Bà Trưng, huyện Mê Linh (giai đoạn 1)

2. Báo cáo số 686/BC-KH&ĐT ngày 06/12/2024 của Sở Kế hoạch và Đầu tư về kết quả thẩm định Báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án Tu bổ, tôn tạo và xây dựng hoàn thiện các hạng mục còn lại khu di tích Quốc gia đặc biệt Đền Hai Bà Trưng, huyện Mê Linh (giai đoạn 1).

3. Văn bản tham gia ý kiến thẩm định của các đơn vị liên quan: Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch (Văn bản số 484/DSVH-DT ngày 24/05/2023 và số 4691/BVHTTDL-DSVH ngày 01/11/2023), Sở Văn hóa và Thể thao (số 1787/SVHTT-KHTC ngày 18/5/2023 và số 5165/SVHTT-QLDSVH ngày 27/11/2024); Sở Quy hoạch - Kiến trúc (số 2217/QHKT-BSH ngày 22/5/2023); Sở Du lịch (số 589/SDL-QHPTTNDL ngày 30/5/2023); Sở Tài nguyên và Môi trường (số 3961/STNMT-ĐKTKĐĐ ngày 02/6/2023); Sở Xây dựng (số 3011/SXD-KHĐT ngày 10/5/2023 và số 10629/SXD-KHĐT ngày 19/12/2023); Sở Tài chính (số 2802/STC-TCĐT ngày 22/5/2023).

4. Tờ trình số 356/TTr-UBND ngày 05/12/2024, Tờ trình số 335/TTr-UBND ngày 14/11/2024, Tờ trình số 10/TTr-UBND ngày 16/01/2024 và các Văn bản giải trình, bổ sung hồ sơ số 3270/UBND-QLDA ngày 02/11/2023, số 3512/UBND-QLDA ngày 22/11/2023, số 3267/UBND-QLDA ngày 14/11/2024 và số 3494/UBND-QLDA ngày 05/12/2024 của UBND huyện Mê Linh; Báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư và Báo cáo thẩm định nội bộ của UBND huyện Mê Linh.

II. Về nội dung UBND Thành phố trình

1. Dự án nhóm: Nhóm B.

2. Mục tiêu đầu tư: Bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị di tích Quốc gia đặc biệt Đền Hai Bà Trưng theo quy hoạch được cấp thẩm quyền phê duyệt, khắc phục tình trạng xuống cấp, hư hỏng của di tích; bảo vệ di tích khỏi các yếu tố gây hại, hoàn chỉnh hệ thống hạ tầng kỹ thuật phù hợp cảnh quan di tích; phát huy giá trị văn hóa - lịch sử di tích phục vụ nhu cầu tham quan, nghiên cứu, học tập, tìm hiểu về lịch sử - văn hóa, truyền thống yêu nước của dân tộc, góp phần giáo dục truyền thống uống nước, nhớ nguồn cho du khách thập phương.

3. Quy mô đầu tư (dự kiến):

- Khu vực I: Diện tích khoảng 43.000 m²; giữ nguyên các hạng mục theo quy hoạch, tu bổ một số hạng mục đã xuống cấp gồm: Đền thờ Hai Bà Trưng (Nhà Tiền Tế, Trung Tế, Hậu Cung), Nhà Tả Mạc, Hữu Mạc, Đền thờ thân phụ mẫu Hai Bà, Đền thờ ông Thi Sách, Đền thờ các tướng của Hai Bà, cổng phụ và cải tạo hệ thống hạ tầng kỹ thuật như: cấp, thoát nước, điện ngoài nhà, vệ sinh, sân vườn; cải tạo, nâng cấp đường kéo quân...

- Khu vực II: diện tích khoảng 55.000m²; Tu bổ Nhà bảo vệ, sắp lễ khu vực Đền trình, nhà vệ sinh và hệ thống hạ tầng kỹ thuật đồng bộ.

- Mở rộng, GPMB và xây dựng các hạng mục phụ trợ phục vụ phát huy giá trị điểm đến di tích; tổng diện tích khu vực mở rộng khoảng 39.400m² đề xuất đầu tư các hạng mục Nhà trưng bày bổ sung, quầy lưu niệm, Nhà Ban quản lý, Nhà đón tiếp khách, khu dịch vụ, vệ sinh, khu công viên cây xanh, sân đấu vật, sân đa năng, chợ quê và hạ tầng kỹ thuật đồng bộ: cấp, thoát nước, cấp điện, chiếu sáng, sân vườn, giao thông.....trong đó Khu dịch vụ, vệ sinh dự kiến thực hiện xã hội hóa.

- Nâng cấp, cải tạo, xây mới hệ thống giao thông nội bộ và kết nối xung quanh di tích, tổng chiều dài khoảng 930m, mặt cắt đường Bm=17÷24m.

4. Chủ đầu tư dự kiến: UBND huyện Mê Linh

5. Địa điểm thực hiện dự án: Thôn Hạ Lôi, xã Mê Linh, huyện Mê Linh, thành phố Hà Nội.

6. Tổng mức đầu tư dự án (dự kiến): 288.000 triệu đồng; sẽ được chuẩn xác trong giai đoạn lập, thẩm định, phê duyệt Quyết định đầu tư Dự án

7. Nguồn vốn đầu tư: Ngân sách Thành phố (dự kiến 250 tỷ đồng); phần còn lại là nguồn xã hội hóa và các nguồn vốn đóng góp, huy động hợp pháp khác.

8. Thời gian thực hiện dự án: Năm 2024-2028.

9. Hình thức đầu tư dự án: Tu bổ, tôn tạo, xây dựng mới các hạng mục phát huy giá trị di tích.

III. Nội dung thẩm tra của Ban Văn hóa Xã hội HĐND Thành phố.

1. Sự cần thiết:

Đền Hai Bà Trưng hay còn gọi là Đền Hạ Lôi, là công trình kiến trúc truyền thống được xây dựng để tưởng nhớ tới công lao to lớn của hai vị liệt nữ tướng anh hùng đầu tiên của dân tộc là Trưng Trắc và Trưng Nhị trong cuộc kháng chiến chống quân xâm lược Đông Hán những năm 40-43 đầu Công nguyên; là ngôi đền mang nhiều giá trị lịch sử và kiến trúc nghệ thuật. Đền thờ đã được xếp hạng di tích cấp Quốc gia đặc biệt tại Quyết định số 2383/QĐ-TTg ngày 09/12/2013 của Thủ tướng Chính phủ, được công nhận điểm du lịch Di tích quốc gia đặc biệt Quyết định số 07/QĐ-UBND ngày 04/01/2022 của UBND thành phố Hà Nội.

Theo báo cáo của UBND huyện Mê Linh: Trải qua một thời gian dài tồn tại, mặc dù đã được Nhà nước và nhiều thế hệ dân làng huyện Mê Linh bảo vệ tuy nhiên, các hạng mục chính hiện nay đang bị xuống cấp, hư hại ảnh hưởng đến sự tồn tại lâu dài, bên cạnh đó Đền Hai Bà Trưng còn thiếu nhiều dịch vụ cung cấp cho khách tham quan, trải nghiệm theo quy hoạch đã được phê duyệt.

Việc thực hiện tu bổ, tôn tạo và xây dựng hoàn thiện các hạng mục còn lại theo quy hoạch khu di tích Quốc gia đặc biệt Đền Hai Bà Trưng, huyện Mê Linh đã được phê duyệt và phù hợp với điểm du lịch đã được Thành phố phê duyệt là cần thiết.

2. Sự tuân thủ quy định pháp luật về hồ sơ dự án: Hồ sơ trình thẩm tra cơ bản đáp ứng theo quy định Luật Đầu tư công số 39/2019/QH14 ngày 13/6/2019; Nghị định số 40/2020/NĐ-CP ngày 06/4/2020 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Đầu tư công.

3. Sự phù hợp với chiến lược, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội và quy hoạch có liên quan.

- Sự phù hợp với định hướng, chiến lược: Dự án phù hợp với định hướng, chiến lược tại Chương trình số 06-CTr/TU của Thành ủy, Quy hoạch phát triển du lịch của Thành phố đã được phê duyệt tại Quyết định số 4597/QĐ-UBND ngày 16/10/2012.

- Sự phù hợp về quy hoạch xây dựng: Di tích phê duyệt quy hoạch tại đồ án Quy hoạch phân khu đô thị N1, tỷ lệ 1/2000 đã được UBND Thành phố phê duyệt tại Quyết định số 1911/QĐ-UBND ngày 28/02/2013, khu đất là ô đất quy hoạch ký hiệu I.5.1-DT2 xác định chức năng là đất di tích.

- Sự phù hợp về Quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất: UBND Thành phố đã phê duyệt quy hoạch sử dụng đất đến năm 2030 huyện Mê Linh tại Quyết định số 5923/QĐ-UBND ngày 14/10/2024, trong đó đã cho phép điều chỉnh phần diện tích quy hoạch thêm của Dự án (19,7 ha) sang đất di tích (DDT).

- Sự phù hợp quy hoạch phát triển du lịch:

Theo Chương trình số 06-CTr/TU ngày 17/3/2021 của Thành ủy về phát triển văn hóa, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực, xây dựng người Hà Nội thanh lịch, văn minh giai đoạn 2021-2025; Quy hoạch phát triển du lịch thành phố Hà Nội đến năm 2020, định hướng đến 2030 đã được UBND Thành phố phê duyệt tại Quyết định số 4597/QĐ-UBND ngày 16/10/2012, huyện Mê Linh thuộc cụm du lịch Vân Trì - Cổ Loa và phụ cận với các điểm du lịch nổi bật như Khu di tích Thành Cổ Loa, Khu di tích Đền Hai Bà Trưng... Khu vực này được quy hoạch ưu tiên tập trung phát triển sản phẩm tham quan di tích lịch sử văn hóa, du lịch sinh thái, du lịch cuối tuần...

+ Sự phù hợp về quy hoạch di tích: Đề nghị UBND thành phố làm rõ sự phù hợp của các hạng mục ngoài khoanh vùng bảo vệ di tích với Quy hoạch di tích đã được phê duyệt để đảm bảo theo quy định của Luật đầu tư công.

4. Sự trùng lặp với các chương trình, dự án đã có chủ trương đầu tư, hoặc đã có quyết định đầu tư: Dự án đã được UBND tỉnh Vĩnh Phúc và UBND huyện Mê Linh đã đầu tư và hoàn thành cơ bản các hạng mục của khu vực I như: Nghi Môn, Nhà Tả Mạc, Hữu Mạc, Hồ Bán Nguyệt, Nhà Tiền Tế, Trung Tế, Hậu Cung, Hòm Thờ Bí mật của đồng chí Trường Chinh, Hồ mắt voi, Suối cạn, Hồ tắm voi, Đền thờ thân phụ mẫu Hai Bà, Đền thờ ông Thi Sách; Đền thờ các tướng của Hai Bà (nhà bia); Trụ đá thờ, Hồ nước, và hệ thống hạ tầng phục vụ lễ hội (Cổng chính, Cổng phụ, Đền trình, đường kéo quân, sân hành lễ, đường hành lễ và hệ thống hạ tầng kỹ thuật phục trợ...). Đề nghị UBND thành phố chỉ đạo các cơ quan có liên quan làm rõ sự trùng lặp đầu tư đối với các hạng mục nêu trên, đảm bảo tránh lãng phí, trùng lặp hạng mục đầu tư.

5. Khả năng bảo đảm hiệu quả kinh tế, xã hội, quốc phòng an ninh, phát triển bền vững:

- Dự án có quy mô đầu tư, tổng mức đầu tư lớn, tuy nhiên theo đánh giá tại Báo cáo thẩm định chủ trương đầu tư, lượng du khách bình quân đến di tích tham quan chưa cao (khoảng 200.000 lượt/năm). Khả năng không đáp ứng/quá tải của

hạ tầng kỹ thuật hiện tại chỉ xảy ra tại một số thời điểm trong năm (Lễ, Tết). Đề nghị UBND Thành phố chỉ đạo cơ quan liên quan tiếp tục đánh giá về sự cần thiết đầu tư, rà soát quy mô đầu tư, tổng mức đầu tư để đề xuất điều chỉnh quy mô dự án phù hợp, đảm bảo tránh lãng phí.

6. Sự phù hợp với tiêu chí phân loại dự án: Dự án lĩnh vực văn hóa có tổng mức đầu tư dưới 800 tỷ đồng, được xác định nhóm B theo quy định tại Khoản 4 Điều 9 Luật Đầu tư công.

7. Sự phù hợp với khả năng cân đối nguồn vốn đầu tư công:

- Nguồn vốn đầu tư: Theo quy định tại Điều 16 Nghị quyết số 21/2022/NQ-HĐND của HĐND Thành phố về phân cấp quản lý kinh tế - xã hội trên địa bàn Thành phố, Dự án thuộc trách nhiệm đầu tư của ngân sách Thành phố.

- Khả năng bố trí vốn:

+ Tại Nghị quyết số 02/NQ-HĐND ngày 08/4/2022 của HĐND Thành phố Dự án được dự nguồn 220,5 tỷ đồng.

+ Tại Nghị quyết số 12/NQ-HĐND ngày 04/7/2023 của HĐND Thành phố về cập nhật, điều chỉnh Kế hoạch đầu tư công trung hạn 5 năm 2021-2025 cấp Thành phố, Dự án được dự nguồn 50 tỷ đồng và nằm trong danh mục 22 dự án chưa được phân bổ vốn chi tiết - dự nguồn 945.656 triệu đồng.

- Hiện tại theo đề xuất của UBND thành phố, tổng mức đầu tư là 288 tỷ đồng (*trong đó: ngân sách thành phố là 250 tỷ đồng; vốn xã hội hóa và các nguồn vốn đóng góp, huy động hợp pháp khác dự kiến: khoảng 38 tỷ đồng*). Dự án có quy mô đầu tư, tổng mức đầu tư phần lớn để xây dựng các hạng mục mở rộng, phát huy giá trị di tích. UBND Thành phố đã có quyết định số 07/QĐ-UBND về việc công nhận điểm du lịch Di tích quốc gia đặc biệt Đền Hai Bà Trưng. Đề nghị UBND Thành phố nghiên cứu, xem xét về cơ cấu nguồn vốn, tăng tỷ lệ xã hội hóa với dự án và làm rõ khả năng cân đối nguồn vốn ngân sách phù hợp với Báo cáo thẩm định của Sở Kế hoạch và Đầu tư.

8. Ý kiến khác:

Theo báo cáo thẩm định số 686/BC-KH&ĐT ngày 06/12/2024, dự án đề xuất giai đoạn 2 thực hiện sau khi hoàn thành giai đoạn 1 trên cơ sở nhu cầu thực tế sẽ mở rộng khoanh vùng di tích theo quy hoạch đã được phê duyệt. Dự án đề xuất tại Tờ trình số 505/TTr-UBND ngày 07/12/2024 không phân kỳ đầu tư. Do đó, đề nghị UBND Thành phố xem xét chuẩn hóa lại tên dự án để phù hợp với dự án.

Căn cứ hồ sơ trình đã được các cơ quan chuyên môn của UBND Thành phố thẩm định, Ban Văn hóa Xã hội báo cáo HĐND Thành phố tổng hợp ý kiến thẩm tra theo các điều kiện quyết định phê duyệt điều chỉnh chủ trương đầu tư quy định

tại Luật Đầu tư công. Đề nghị UBND thành phố giải trình, làm rõ các nội dung nêu trên làm cơ sở để đại biểu HĐND Thành phố xem xét, thảo luận

Trên cơ sở ý kiến của đại biểu HĐND và những giải trình, làm rõ của UBND Thành phố, Ban Văn hóa - Xã hội kính trình HĐND Thành phố xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thường trực Thành ủy; |
- Thường trực HĐND TP; | (để b/c)
- Đại biểu HĐND Thành phố;
- UBND Thành phố;
- Ban KTNS HĐND TP;
- Văn phòng ĐDBQH và HĐND Thành phố;
- Văn phòng UBND Thành phố;
- Sở Kế hoạch và Đầu tư;
- Lưu: VT, BVHXXH.

**TM. BAN VĂN HÓA - XÃ HỘI
TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Thanh Bình